

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad sekce vodního hospodářství

Věc: Návrh postupu při rozhodování podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích.

[k § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích]

Dotaz:

Lze dát podnět Ministerstvu zemědělství k vydání rozhodnutí o úpravě vzájemných práv a povinností vlastníků provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací podle § 8 odst. 3 věta druhá, pokud nebyla mezi nimi uzavřena dohoda podle § 8 odst. 3 věty první a nebyla jim uložena pokuta za porušení této povinnosti?

Jaký je obsah daného rozhodnutí podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích?

Jakým způsobem lze přezkoumat rozhodnutí podle § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích a vymáhat jeho plnění?

Výklad:

Vlastníci provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací (popř. kterákoliv jiná osoba) mohou dát podnět Ministerstvu zemědělství (dále jen „ministerstvo“) k vydání rozhodnutí o úpravě vzájemných práv a povinností podle ustanovení § 8 odst. 3 věta druhá zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, aniž by předtím došlo k zahájení řízení o uložení pokuty za nesplnění povinnosti uzavřít dohodu o vzájemných právech a povinnostech podle ustanovení § 32 odst. 1 písm. d) a § 33 odst. 1 písm. d) zákona o vodovodech a kanalizacích, které vede krajský úřad (§ 34 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích).

V případě řízení podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích se jedná o řízení z moci úřední a ministerstvo posoudí, zda jsou dány důvody k zahájení řízení. Toto řízení může probíhat souběžně s řízením sankčním. Pokud však právnická osoba prokáže, že i při vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila, se jí toto nepodařilo, za správní delikt neodpovídá (viz § 34 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích).

Rozhodnutí ministerstva v celém rozsahu nahrazuje písemnou dohodu vlastníků souvisejících vodovodů a kanalizací a má soukromoprávní charakter. Musí upravit všechny otázky, kterých by se tato dohoda týkala, tedy i ekonomickou stránku. Ministerstvo též rozhodne o nákladech řízení podle ustanovení § 79 odst. 1 a 6 správního řádu.

Plnění rozhodnutí ministerstva lze vzhledem k jeho soukromoprávnímu charakteru vymáhat žalobou podle ustanovení § 80 písm. b) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, u příslušného okresního soudu. Lze však postupovat i podle hlavy XI Části druhé správního řádu.

Soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí ministerstva postupuje podle části páté občanského soudního řádu.

Odůvodnění:

Konkrétní úprava vzájemných vztahů závisí zcela na vůli subjektů, není nijak obsahově omezena, subjekty mají plnou smluvní volnost k úpravě jak vzájemných práv, tak povinností. Zákon subjektům pouze ukládá, aby výsledkem dohody bylo kvalitní a plynulé provozování vodovodu a kanalizace. Zpravidla jeden z vlastníků vyzve jiného vlastníka

Výklad č. 64 k zákonu o vodovodech a kanalizacích a souvisejícím právním předpisům

k uzavření dané smlouvy. Pokud tento na výzvu nereaguje, může první z nich dát podnět k zahájení správního řízení o uložení pokuty podle ustanovení § 32 odst. 7 písm. d) nebo dle ustanovení § 33 odst. 9 písm. d) zákona o vodovodech a kanalizacích.

Účelem zákona o vodovodech a kanalizacích bylo zachovat co největší smluvní volnost vlastníků provozně souvisejících vodovodů a kanalizací. Podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích existuje veřejný zájem na řádném provozování vodovodů a kanalizací a zajištění zásobování spotřebitelů pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod. V tomto případě tak existuje i veřejný zájem na uzavření dané smlouvy, tím je kvalitní a plynulé provozování vodovodu nebo kanalizace, její neuzavření je považováno za přestupek a může být sankcionováno pokutou až do výše 500 000 Kč.

Ministerstvo, pokud rozhoduje podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích, musí svým rozhodnutím komplexně upravit veškeré vztahy mezi vlastníky, rozhodnutí musí být závazným podkladem pro to, aby bylo zajištěno kvalitní a plynulé provozování vodovodu nebo kanalizace. Ekonomické otázky jsou tedy rovněž součástí tohoto rozhodnutí. Součástí rozhodnutí je i výrok o nákladech řízení. Ministerstvo může uložit povinnost nahradit náklady řízení, které by jinak ministerstvu nebyly vznikly, tomu (těm), kdo jejich vznik způsobil porušením své povinnosti, tj. neuzavřením písemné dohody podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích.

Rozhodnutím však nelze například uložit povinnost vlastníkům provozně souvisejících vodovodů nebo kanalizací uzavřít rozhodčí smlouvu podle zvláštního předpisu.

Pokud rozhodnutí ministerstva zcela nahrazuje písemnou dohodu podle ustanovení § 8 odst. 3 věta první zákona o vodovodech a kanalizacích, rozhodl správní orgán o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá z obchodních vztahů. Soud tudíž bude rozhodovat podle části páté občanského soudního řádu. Ekonomické otázky jsou tedy součástí rozhodnutí ministerstva, soud o nich proto nebude rozhodovat samostatně podle části třetí občanského soudního řádu, ale jako o součásti rozhodnutí ministerstva dle části páté tohoto předpisu.

V Praze dne 8. dubna 2010



RNDr. Pavel Punčochář, CSc.

vrchní ředitel sekce vodního hospodářství

Poznámka:

Zpracováno podle usnesení zvláštního senátu zřízeného dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 24.6.2009, č. Konf 24/2008-21)